

A Pólya

A DEMOKRATA-LIBERÁLIS POLGÁRSÁG LAPJA

Elfizetési ára: egy évre 180.000 K. Egyes szám ára: 4000 K
Jugoszláviában 5 dinár, Ausztriában 5000 osztrák korona
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

FŐMUNKATÁRS:
VÁZSONYI VILMOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST VIII, FÓHERCEG SÁNDOR UCCA 19
TELEFON: JÓZSEF 12-76

Ujra a parlamentben

A passzivitásnak vége — új helyzet adódott, mely új taktikát követel s ezt a helyzetet annál is inkább el kell fogadni, mert Budapest választói teremtették meg. Nem avval, hogy elítélték a passzivitást — mert hiszen

ha rossznak tartották volna a demokratikus ellenzéki pártok parlamenti magatartását, nem aratott volna akkor oly hatalmas többséget az urnákban...

Nem, hanem épp ez a győzelem tereintette meg azt a helyzetet, amelyben ha nem trivialitás azt mondani: épp

„a győzelem gyümölcsének biztosítására”

volt szükség a passzivitás feladására

A passzivitás nem volt principium és nem volt program,

taktikai megfontolások dolga volt ahhoz a néma fegyverhez nyulni, s taktikai megfontolások dolga volt azt: elejteni, nem mint egy bukott vagy csődött mondot, vagy kárba vesztett taktikát, de egyszerűen mint egy: fölöslegessé vált taktikát.

Akik akkor úgy vonultak ki a parlamentből, hogy még a liberális közvélemény egy részében is

olyasmiket mondogattak, hogy ezáltal elvesztik a mögöttük élő tömegeket — azok a mögöttük élő tömegeknek olyan hatalmas bizalmi manifesztációjával térnek vissza, mint aminőt a fővárosi választások eredménye jelent.

Most nem lehetett a parlamenti esatateret sem átengedni a bukott pártoknak és ha ezelőtt néhány hónappal arra volt szükség, hogy távollétével éreztessék hatalmát a baloldali ellenzék, most arra van szükség, hogy jelenléte, kritikája, ellenőrzése éreztesse ezt a hatalmat. Ezt követeli elsősorban nem a választójogi javaslat sorsa — bár a passzivitás után bevontul ellenzék talán ezen a téren többet ért el, mint ez az aktivitás, melynek egyetlen gyümölcse a titkosság eddigi mértékének leszállítása volt, de ezt követeli

a budapesti választások nyomában

következő általános politikai helyzet. Nem fegyvertételről van itt szó, ellenkezőleg új küzdelmekről, nem arról, hogy a passzivitás taktikája bevált-e, vagy nem vált be, hanem arról, hogy az adott helyzetben, az aznap politikája szerint kivonatossá volna a passzivitás, amely hogy nem jelentett veszteget, holt erőt, vagy energiapocsékolást, eléggé megmutatta a fővárosi választások eredményét.

Munkaképes, egységes városközi demokráciát!

A többség harca a — többségért

Végért ért a küzdelem a többségért, most megkezdődött a küzdelem: annak a többségnek alkotmányos érvényesülését, amely az urnáktól a városközi közgyűlési termébe küldetett.

Végzés tévedés volna azt hinni, hogy ennek az érvényesülésnek az útja csak a városközi hatalmi pozícióin keresztül vezet — el lehet képzelni a többséget: az ellenzékem is.

Budapest népe többséget adott a demokratikus ellenzéki pártok szövetségének és megfosztotta többségétől a városközi kurzust. Nagyon természetes, hogy a választott többségnek ezt a morális pozícióját, amely az urnákban kivívott hatalmas győzelemre támaszkodik, nem ingathatja meg érvényesülésében semmiféle „rotabilizálás”, vagy „átsoportosulás”. Magától értetődik az is, hogy ennek az érvényesülésnek leghatósabb garanciája az alkotásokban való érvényesülés volna. Ez volna a választások eredményének legtermészetesebb valorizálása — de nem az egyetlen és

ha a demokrácia és szabadelvűség többségi vagy azok további hatalmának való csendes feltétele, hogy az a reakciós pártokhoz való közlekedés, vagy bármiféle együttműködésben, vagy azok további hatalmában való csendes „kielvonás” asszisztálásában történjen, akkor a demokratikus többség folytatja a maga munkáját — az ellenzékem.

Ha jól emlékszünk a koalíciós korszakban, a függetlenségi párt nagy győzelmén után mondta egy függetlenségi képviselő, hogy alapjában továbbra is 57-es politikát kell csinálni, mert vannak esetek, mikor az elveket azok elvárásában lehet leghatékonyabban szolgálni. Hát a közösségi választásokon dinamikus demokratikus pártok nem ismernek ilyen esetet.

És hogyha a kormányppárt varázsvesszője olyan többség életrehozásán fáradozik, amelynek a

reakció a gerince, vagy akármicsofola részese is: akkor a demokratikus pártok ismét az ellenzéki politika védelmi vonalai mögé húzódnak a városközben és ott próbálják a kontrol, az ellenőrzés, a kritika hatalmával érvényesíteni azt a többséget, amelyet a választásokon kivívtak.

Sokat beszélnek

a városközi közgyűlés munkaképességéről.

Ezt a munkaképességet nem kell féltetni a demokratikus pártoktól, amelyek nemesak a kurzuspolitikát, a reakciónak megbukott politikáját akarják száműzni a közigazgatásból, de

száműzni akarnak minden politikát és véget akarnak vetni annak, hogy a főváros közgyűlési terme ellágnézetek csatájának mellettek hádszintere legyen.

„Az a demokratikus ellenzék, amely a mandátumok többségét kapta meg Budapest népétől, a béke és munka atmoszféráját akarja megteremtetni a városközben. Es a választási küzdelem legzáróbb korszakában sem, a jelszavak legvadabb forgatagában sem ütődött vissza egyetlen egy hang sem a baloldali táborból, amely azt hirdette volna, hogy fel kell szabadítani az egész közösségi közéletet a gyűlölködés ciklopsi nyomása alól s

vissza kell állítani a szerleletnek, társadalmi békének, egyenlő jognak, építő munkának azt a rendszerét,

amely egyszer már ezerévi gyorsasággal épített itt egy új várost. A demokratikus pártok táborában senki sem beszél arról, hogy majd „odáinnak a városközbe kapujába”, azt sem mondta senki, hogy „vérébeke leszünk”, azt sem a demokratikus táborban hirdették, hogy „készek leszünk akár mindent felforgatni a városközben”, és nem emlegették „a korlátot sem”, — igazán nem tudjuk tehát, hogy miért

a többségtől, miért a demokratikus pártoktól féltik a munkaképességet és miért volna olyan eszathatalan, olyan nagyon tökéletes, olyan táltságosan biztos garanciája a munkaképességnek az a politika, amely, alkotó munkája nevében fellelkesülten jelent be, hogy ő kész akár mindent felforgatni a városközben.

Munkaképes többség — ez a jelszó, ezt keresik, mintha nem volna meg máris a munkaképes többség abban a többségben, amely az urnákból, Budapest felkéknek legmelyéről nőtt föl.

Lázus hüvészmutatványokon kísérleteznek a kulisszák mögött — keresik a munkaképes többség titkát és ebből fáradozás egészen új tudományágakat teremt a semmiből.

Egy új matematika születik, amelynek segítségével bebizonyítható, hogy Wolffék abszolút kisebbsége esetleg abszolút többséggé válhat, s egy új Einstein-elmélet születik, a relativitásnak egy új tana, amelynek segítségével kiderül — hogy viszonylag — a Ripka-párt a döntő hatalom, minden relatív számítás egysége és alapja,

nem is akarunk beszélni az új Alraune-féle okkult tudományról, amelyeknek varázshatása mesterségesen tenyészt többséget, amelynek születési titka: néhány ügyes vagy ügyeskedő szorzás vagy osztás. Híu kísérletek ezek a

az a politika, amelyet Ripkék képviselnek, éppny nem lehet diadalra vinni a közgyűlési tereben, vagy annak kulisszái mögött, mint mindenféle álcsoportolásban, mint ahogy nem lehetett diadalra vinni a választásokon, az urnákban sem.

Ez a politika mindenekelőtt nem őszinte — egyetlen egyszer volt őszinte: a választások előestéjén, mikor az Új Nemzedékben és a Nemzeti Újságban vezérelkekben hívták föl a figyelmet arra, hogy „tévedés kizárva”, a Ripka-párt is csak olyan kurzuspárt, mint a Wolff-párt és nevezett lapok — amelyeknek tollát a közösségi politikában esztendőnkön keresztül Wolffék fegyverein közösrültek — önnepélyesen megmagyarázták hogy akiket Wolfféktól azok intranzigenciájá talán távol tart, szavazzanak csak nyugodtan Ripkákra. Ez őszinte hang volt, ami azonban a választásokon következett, már nem volt olyan nagy őszinte — mert

a választásokon az derült ki, hogy éppen nem a kurzus hívei követték Ripka lobogóját, kiderült, hogy

Ripkék a maguk töredékszavazatainak (ne tessék nevetni a paradoxonon), zömét nem a Wolff táborából hozták el, kiderült, hogy a Várban ledöntötték ugyan a reakciós bevehetetlenek hitt többségi pozícióját, de nem Ripkék vették be, hanem a blokk, amelyről azt hirdették hogy ott még a kövek is fellajdultak lépéseikre; kiderült, hogy egész Budán, amely pedig a dolgok logikája szerint az egyetlen érdemes hadműveleti területe lett volna a Ripka-pártnak, ez mindössze kilenc mandátumot szerzett, ugyanakkor, mikor a demokratikus ellenzék blokkja húsz mandátumot kapott.

Kiderült az is, hogy a Ripka-párt, amelynek eredeti rendeltetése szerint olyan nagy tere lett volna a Viszvárosban és Krisztinavárosban, a Ferencvárosban és külső Józsefvárosban visszazsoronni a reakciót, ezekben a kerületekben mint a háborúban döntök volna: csak „figyelő hadtesteket” állított fel, de

éppes vehemenciájával, eszközeinek minden — s mint a szelvényekből kiderült — bizony nem a legröpdogatosabb tömegeivel a Terézvárosra fektül rá.

Vajjon komolyan lehet arról beszélni, hogy ez a párt van hivata arra, hogy csátraja legyen egy nagy liberális pártalakkulásnak, vajjon építhet-e a liberális politika arra a pártra, amely

most sem elvi középállást foglal el, hanem csak taktikai középállást

A városháza kapuja elé még elmehet a reakció, de a — kapun túl: nem!

és a legjobb esetben is sokkal inkább baloldali határvidéke a bukott városházi rezsim politikájának, mint jobboldali határvidéke annak a demokratikus politikának, amely újra a béke, szeretet, munka, magyar Budapestét akarja ide varázsolni. Nem mehetnek ezzel a párttal együtt

a szabadelvű pártiak sem,

akik — nagyon természetesen — nem azt hirdették választók előtt, hogy vannak ők is olyan aranykőzetűek, mint Ripka, vagy vannak ők is olyan kuruzsítók, mint Wolff, hanem azt hirdették és ezzel kapták mandátumaikat is, hogy ők éppolyan bátyái, éppolyan kumbáltársai a demokratikus és liberális Budapestnek, mint a blokk, amelyetől semmi más nem választja el őket, mint a szociális szövetséggel szemben való elvi agyzál. Mi ezerszer rámutattunk arra, hogy ennek az argümentnek mennyire nincs alapja, mikor ennek a korszaknak egész világtörténelmi precedens rá, hogy az igazi és valóban veszedelmes szélsőséggel, a bolsevizmussal szemben ott bizonyultak a legellenállhatatlannabbnak a védőtestek, ahol a bolsevizmus ellen annyira szükséges polgári front a szociáldemokráciával bővült ki. Nem 6 főnyi többség lett volna a demokrácia és liberálisizmusból, de sokkal nagyobb lett volna ez a többség, ha azt a szabadelvű párt a maga eszortpártjával erősíté: Ez már azonban a múlté, a jövő feladata valóban a minél munkaképesebb, minél egységesebb, minél hatalmasabb és produktívabb városházi demokrácia s nem gondoljuk, hogy akad szabadelvű politikus, aki ennek fényét a Wolff-kal kooperálás beteg gondolatában látná felillanni: még akkor sem, ha Wolff Károlyt — Ernszt Sándor-nak hívják.

Apró titkok

As apró választási titkokról lehull a lepel, de természetesen csak a választások után. Hiszen az arányképletelenségnek is szigorúan tilos a képzőmunkát megindítani, amíg az önépítési pillanatban el nem hangzik a szónok kenetelési szava: *Hulljon le a lepel!* A belvárosi Polgári Párt utolsó heretias veszőrése dr. Gádr Vilmos kijelentette, hogy az a párt nem Ripka-párt: rágalom, hogy annak nevesik. Most pedig azt olvassuk, hogy megalakult a Ripka-párt az Országos Egyesülés Párt hivatalos helyiségében és immár az egész hivatalosan Egyesülés Községi Polgári Pártjának nevezte magát. És ő, esodők csodája az al-ehetőkké készült azt találjuk dr. Gádr Vilmost.

Egy másik apró édes titok. A Lipótvárosi külső kerületben Liberális Párt cím alatt küldte végig egy párt a választást a demokratikus blokk ellen. Nem értették meg a választás alatt azt a finom árnyalatot, hogy miért van a Lipótvárosi részében Szabadelvű Párt, a külső részében pedig Liberális Párt. Ime, ennek az oka is kiderült. A Liberális Párt két taggal került be a törvényhatóságba, egy egész és egy töredék: az egész Siera Sándor, a másik Scheuer Róbert. A választás után kiderült, hogy Scheuer Róbert Ripka-párti volt. Sőt, hogy a titkok mindenki megtudja, a Ripka-párt egyenesen kirakta tette őt és megválasztotta jegezőjének. A szabadelvű párt eszerint nem is 8, hanem 7 tagból áll. A külső lipótvárosi liberális pártból pedig élénkkelhetjük a régi német kplet: „Bei dem Tag ist er hektisch, bei der Nacht wird er elektrisch“.

A „magyar Hindenburg“

Végre már magyar Hindenburg is van, a mint volt magyar Kemál, magyar Mussolini és magyar Hitler. A magyar Hindenburg — ki lehetne vajlon más — Friedrich István. Bizonyára nemsokára Berlinben fogjuk látni ezt a kiváló politikus, aki elsőnek látott a fasiszták köré is és elsőnek vette meg a lábát Angorában. Friedrich eddig még mindenholra elment, ahol a reakció szaga megérezte, még mindenholman visszajárt és még — sehol sem tudák róla, hogy ott járt. Bizonyára Hindenburg sem fogja észrevenni Friedrich István és Berlinből is azzal a csalódással fog hazajönni, hogy mégis csak — legjobb titkon.

Valóban, olyan ideális állapotok ehol sincsenek, mint Budapeston. Itt ellenfordalmi miniszterelnök lehetett abból, aki a lánchidi csatát vezette. Budapestben belvárosi képviselő lehetett abból a férfuból, akinek a miniszterelnöksége idejére csak a peeti ucai verekedések botrányos és gyászos napjai. És itt annak sincsen akadályja, hogy valaki a Vigadóban együtt szölgájon fel Wolff Károlyjal, aki a nemzetgyűlésen kompromittálódott adatokat adott egy demokráta képviselőnek — Wolff Károly ellen.

Ithon mindez lehetséges volt, ezzel szemben a külföldön még mindenkinen csatlakozott Friedrich István. Kemál sen volt olyan, mint Budavári László, Mussolini is más volt, mint Dánér Béla és — félünk tőle — ki fog derülni, hogy Hindenburgnak is más nézetei lesznek, mint Csillery Andrásnak.

Egyetlen férfi mégis fog akadni, akiben Friedrich István sem csatlakozhat soha. S az: ő maga. Mert István is fog még életében tenni, mindennek a hasonlóságát meg fogja találni elmuti sietpályán, azon a kis útvonalon, mely a Lánchidőt a Vigadó

Bárczy István a vizivárosi mandátumáról mond le

Wildner Odón és Lázár Miklós beléptek a Demokrata Pártha

Bárczy István tudvalevőleg két választókerületben volt listavezető: a XIV. és IV-ben. Sok találgatásra adott alkalmat, hogy Bárczy melyik mandátumáról fog lemondani. Bárczy István úgy döntötte el a kérdést, hogy az erzsébetvárosi mandátumot tartja meg és a vizivárosi mond le. Bárczy lemondása által Lissauer Emil részvénytársasági igazgató demokrátaipárti jelölt kerül be a törvényhatóságba.

Itt említjük meg, hogy a lapok az egyes jelöltek pártállását tévesen közölték. Így pártokivülnek közölték dr. Kabakovits Józsefet, ki az I. választókerületi demokrátaipárti kiváló elnöke, Dr. Wildner Odón és Lázár Miklós bizottsági tagok bejelentették a demokrátaipárti vezetőgének, hogy a párt tagjai közé beléptek.

Demagógia után munka

Írta: Dr. FÁBIÁN BÉLA

Még emlékezünk. Az első közgyűlésen, mikor először harsant bele Budapest életébe az új közéleti vezérnök, Wolff-nak a szava, a falak, melyek nyugodt munkáért küzdő szavak akusztikájához voltak szokva, keményen verték vissza a hangjukban erős és tartalomban súlytalan kifejezések követé és mi úttunk helyein, névze a földalul arelatát és reménytelennél tekintve a főváros jövője felé. Vés, destruktív, rombolás, zsidó, antikrisztus, kereszténytelenség és ismét, ismét és visszatérve a főváros egész multjára destruktív. Állunk ott, egy kis csoport a gyűlést tengerben, megvetve lábunkat egy kicsiny szigetben, a mult negációjából és a gyűlést forrásából táplálkozó óriási tengerben. A sziget védőt erőstette az a tudat, hogy ők a gyűlésttel szemben a szeretetet hirdetik és mindaz, amit a tenger árjának hajtásai a mult destruktívjáról hirdettek, mind, mind valótlan. Elő élefofalként a város útjain ott állnak a multban épült iskolák, kórházak, népházak és templomok. Igen, templomok is! Es ott áll a mult dícséreteket ez a város maga, az ő nagyságával, energiával és egyszerű szépségével. Erreztük és tudtuk és láttuk, hogy a mult mellett, melynek találati viszahozat az emberek lelkében. Tudtuk és láttuk, hogy a mult mullott, melynek visszatérésére vágytunk és melynek visszatérését óhajtottuk a legjobban propaganda az ő gyűlézők szavak. A mi feladatunk a város-házán csak az volt: tagadni az ő igazságukat és hirdetni a mult igazságát. Tagadni a politika jogosultságát a város-házán és hirdetni a gazdasági kérdések igazát, Tagadni a harc jogosultságát és hirdetni a béke szeretetét. Tagadni a jelszavakon felépülő jövőt és hirdetni a munkán felépülő Budapest egyedül-választását.

Nehéz volt kívárni, nehéz volt megfeszített izmokkal és megfeszített idegekkel harcolni a gyűlést ellen. Nehéz volt kívárni azt az idót, amikor Budapest népe föl feleltünk. Nehezen, de mégis eljött, a hosszú 5 esztendő után Budapest népe odáig az urnak elé, hogy határozon, mit akar: a régi, dolgozó, nem-politizáló, egyszerű Budapest újjáébredését, vagy akarja a városal és a város népevel szemben ellen-séges érületű, gyűlézők és harcok hirdető kurzus-városháza további fenntartását. Budapest népének nehezen sikerült kifejeznie az akaratát; mindent megtettek arra, hogy a választók alkalmával Budapest ne úgy szavazhasson és határozhasson, amint azt a szavazók lelke megkívánja. Irították a szavazókat, elrítők a szavazók nevéit, nemlétezőket vettek be a választók névjegyzékébe. Mindent, mindent megtettek, csakhogy Budapest ne találja meg a választáson önmagát.

Nem sikerült! Hiába volt minden próbálkozásunk, hiába a tömegtelen akadályverseny: a lelkesülttség, az elszántság és az elhatározottság keresztlyugrotta az összes akadályokat, a sövényeket, a vizes árkokat, hogy végül is az urnak felbontása után kifejezésre jusson Budapest népének akaratát: Nem ezt az újat akarom, aki engem nem szeretett, hanem azt a régi, azt a kedveset, aki engem szeretett, becézött, ciomázott, akinek én voltam minden álma, minden gyönyörűsége.

Es most itt állunk Budapest népének színe előtt. Nem hajlongunk és nem köszönjük azt, hogy mellettünk határozott. Mert nem is mel-

lettünk határozott, hanem önmaga mellett. Itt állunk felemelt fövel és a szemébe nézünk azoknak bátrán és becsületesen, akik minket nem választottak. Nem igérünk nekik egyebet, mint az egész egyéniségünket, minden idegünket és agyunk teljes munkáját. Igérjük az életet, a békét, a munkát és a nyugalmat. Igérjük, hogy ebben a városban el fogjuk oltani a gyűlésség lángszőlőit és hozzuk helyébe a béke-szeretetet. Igérjük, hogy minden cironkkel névnt szaktük a demagógiának és a demagógia helyett hozzuk a munkát. Igérjük, hogy a város-házáról számúzni fogjuk a politikát, melynek a város-házához semmi köze. Nem tagadható ugyan, hogy a város életére és a város lakosságának jövő sorsára döntő hatással van az országos politika, de az országos politika nem a város-háza küzdőterein dől el, nem a város-háza közgyűlései termében határozatik meg, hogy mely jelige után halad az ország politikája, hanem a parlamentben. Más a feladata a város-házának és más a feladata a parlamentnek. S mi nemcsak magunk tudjuk a feladatok különbözőségét, de lesz elég erők, akaratunk és bátorságunk arra, hogy ezt a feladatbeli különbséget mások által is megértessük. Mi tettekkel fogjuk bebizonyítani Budapest népének a különbséget a kurzusmult és az elkövetkező jövő között. A kurzusmult jelentette a demagógiát és a pusztulást, a mi elkövetkező munkánk jelenteni fogja a békét és az életet.

„A közgyűlés munkaképessége“

Mióta a demokratikus blokk diadalmas többséggel elnyerte a főváros választóinak bizalmát, azóta egyetlen jelző vanul végig a lapokon. Ez a jelző: „A közgyűlés munkaképességének biztosítása“. Természetes, hogy így Wolffék, mint a kormány lapjai elvben akkor látnak biztosítva a közgyűlés munkaképességét,

ha a demokratikus blokk nem kirándó a választási eredmények konkvencziájának ter-vonásán.

Ami a legjellemzőbb, az a szabadelvű párt és a kormány lapjainak állásfoglalása egyrészt a kinevezendő bizottsági tagok, másrészt a személyi kérdések tekintetében. Akkoriban, amikor a kinevezendő tagok kategóriáját kitálatták és ezzel súlyos sérelmet ejtettek az autonómián, akkor azt a magyarázatot fűzték ehhez, hogy a törvényhozás gondoskodni kíván róla, hogy a közgyűlés tagjai között a kellő szakértelem, az egyes szakmák legelőkelőbb képviselői által, biztosítva legyen. Olykép fűtették fel ezeket a kinevezett tagokat mint a közgyűlés szakértőit, és íme: még meg sen alakult az új közgyűlés és máris

arra akarják felhasználni ezeket a kinevezendő tagokat, hogy velük a pártok természetesen erőviszonyát befolyásolják.

A választás eredménye a főváros lakosságának az akaratát fejezi ki és a pártok erőviszonyait a személyi kérdések és a bizottságok alakítása szempontjából csak a választók által megteremtett erőviszonyokhoz igazodhatnak.

szövegek megóvását, javítását, tisztítását, függönyök, szőrmék molyirtását, legelőkelőbb árban vállalja: VII, Sip ucca 7. Otto Vacuum Rt. Telefonszám: József 125-25. Pormentesítést lekísában is vállalunk. Magyar perzsaszőnyegek gyártása és eladása

Választási geometria és — szelvényrendszer

A választási geometria megtette a magáét. Thirring Gusztáv főstatistikus helyesen osztotta be a mandátumokat. Wolfféknak valóban sikerült 91 mandátumot kapniuk. Ehhez persze kellett. Kellett hozzá a demokrata szavazatok nagymértékű kiirtása, de kellett hozzá egy aránytalan kerületi beosztás is, illetve a mandátumok számának olyan elosztása, mely Wolffék kerületeiben kevesebb választónak adja meg ugyanazt a jogot, mely a demokratikus blokk kerületeiben jóval több szavazót illetett csak meg. Így

a Várban már 500 választó választatható egy bizottsági tagot, a Belvárosban az osztószám 167 volt. Ezzel szemben a Csikagóban 1650, a Zuglóban 1323 szavazóra esett egy mandátum.

Legnagyobb osztószám — 1960 — volt a XVIII-ik választókerületben, míg a Józsefváros Wolff-párti részében megelégedtek 626-os osztószámmal.

Néhány számítás meggyőző ennek a választási geometriának a „praktikusságáról”: Így a XIX. kerületben belvárosi osztószámmal a blokk 12 mandátumot kapott volna öt helyett. Viszont a Várban a XVIII. kerület osztószámával Wolffékra 7 mandátum helyett mindössze 2 esett volna. A XV-ben a Városztószámával a blokk 5 helyett 12 mandátumot nyert volna, a IX-ben is kettővel többet a tényleges eredményénél. A Belvárosban viszont Wolffék jóval több osztószámmal 7 helyett csak 2 mandátumot kaptak volna.

Budán a blokk 20, Wolff 28, Ripka 10 mandátumot kapott. Ez az arány egész más lett volna pl. 1000-es osztószámmal melletti. Ez esetben a blokk csak kettővel.

Ripka 3-mal, Wolff ellenben 7-tel kevesebb mandátumot kapott volna.

A Józsefváros is más képet mutatott volna, ha a mandátumokat a Vár osztószáma alapján nyerte volna. A választási eredmény szerint a Józsefváros képe ez:

Blokk	Wolff	Ripka
15	14	3
300-as szorzószám mellett az eredmény ez volna:	32	5

Vagyis: a demokrata mandátumok felülhaladnak a kétszeresen, Wolfféék pedig ha azon alul maradna, ami az arányt erősen megváltoztatná.

Ilyen honyolult tudomány a választási geometria és így elhomályosítja az erők valószínű viszonyát. Az urnák számszerű eredményéből azonban egyéb is kitérünk. Megtudjuk belőle, hogy Ripkák a belső Terézvárosban (IX., X.), a Csikagóban és az egész Józsefvárosban

még annyi szavazatot sem tudtak volna összehozni, amennyit az ajánlások kell.

A belső Erzsébetváros két kerületében Ugron és Nessi még 530—539 szavazatot sem tudtak elérni. Ezeknek a pártoknak a szelvényrendszer tette lehetővé, hogy egyáltalában résztvegyenek a választási küzdelemben.

Igy lett a választási geometria és a szelvényrendszer jölköny megmentője azoknak a pártoknak, melyek nem találtak elég támasztékot a választók tönegeiben és — bizalmában...

A belügyminiszter letiltotta az elbocsátott és újra alkalmazott tanácsnokok kettős fizetését

Wolffék legutolsó jutalmazási kísérlete kudarccal végződött

Az új törvényhatóság már nem találja a helyén Zilahi-Kiss Jenő alpolgármestert, a városi kúria fővezérét, aki annyi szerencsétlen tanítói egzisztencia ellen indított írói háborút és olyan sok embert ítéltetett el a fejelemi eljárások során, mert nem voltokt aryanzat a politikai nézetét, mint é.

Zilahinak még csak június 30-án kell majd nyilatkoznia arról, hogy nyugdíjat, vagy végkielégítést akar-e és ez az végig mindenestre kapni fogja a rendes fizetését. Ez az, amit nyert és ami természetesen sok-sok milliót tesz ki.

Zilahi nagyon okosan viselkedett, ezt az elismerést meg kell neki adni. Neki éppen úgy akartak adni jutalmat a leépítésért, mint a többieknek, meg akarták tenni a Tattersal vezérigazgatójának, de ezt az állást nem fogadta el. Maga is érezte, hogy furcsa lett volna, ha direkt neki szereznek egy állást és jól sejtette, hogy az új törvényhatóság ebbe semmiestre sem egyezett volna bele.

A leépítés másik két „áldozatának” azonban adtak jutalmat, de úgy Schöberl Ferenc, mint Till Antal tanácsnokok egy kissé pórul jártak.

Mind a kettő azzal ment el, hogy majd kétszer, sőt háromszor annyi fizetése lesz, mint eddig volt, de ebbe a furcsa elintézési módba most beleszólt a belügyminiszter. A Polgár jelentette már, hogy még a belügyminiszter sem tári a takarékossgy élve alapján hirdetett leépítésnek kiadásait. Igazán furcsa lett volna, ha elbocsátják a tanácsnokokat, azon az alapon, hogy spórolni kell, viszont új állásokat szereznek, amelyben az elbocsátott tanácsnokoknak több jüvedelmet adnak, mint amennyivel eddig rendelkeztek. A belügyminiszter egyszerűen kijelentette, hogy a közműségi ilyen becsapásba nem megy bele. Ezt annakidején egyedül A Polgár közölte, viszont azonban olvasóink esodálkozhattak azon, hogy a leépített tanácsnokok mégis az územeknél kaptak helyet. Most már elmondhatjuk, hogy

a végleges megoldás kompromisszum eredménye, amely a város és a belügyminiszter között létrejött. A város elfogadta a belügyminiszternek azt az elvét, hogy két helyről nem lehet felvenni fizetést, viszont a belügyminiszter nem górdított akadályt az ellen, hogy a B-listás tanácsnokokat helyet szorítanak az územeknél.

Ennek alapján költötték meg a szerződés a két elbocsátott tanácsnokkal. Schöberl Ferenc az elektromos művek elnöki ügyosztályának vezetője lett, amely osztályt eddig igazán félkézelt vezette az egyik igaz-

gató. Az elektromos műveknél is volt redukálás, tehát új emberre igazán nem volt szükség.

Till Antal tanácsnok kikérült az Erzsébet királynő útra és az autóbüszim vezérigazgatója lett. Mindkettő szerződésében benne van, hogy

A jelenlegi fizetésük beszámít a másik állás dotálásába és csak akkor kapnak ezektől az územekből fizetést, ha az ott megállapított fizetésük magasabb, mint amennyit a tanácsnoki jüvedelem volt.

A különbözlet — mert megszaghatjuk, hogy mind a két helyen magasabb fizetés állapították meg, mint a tanácsnoki fizetés volt — elején mindig ki is fizetik a két volt tanácsnoknak.

Ez a megoldás természetesen nem nagyon tetszett a két tanácsnoknak, de nem lehetett elene semmit csinálni. Különösen Till tanácsnok esővája a fejét, mert barátai állítása szerint külön 35 millió korona vezérigazgatói fizetéséről ábrándozott, ezért volt nagylelkű, ezért engedte leépíteni magát Puréli helyett. Az autóbüszimben alig áll néhány kocsiból, ebből ilyen magas fizetéseket kiszakítani nem lehet. Csak egy megoldás lenne,

ha fellemelnék az autóbüszimtarifát. Tűnnek lehetne magasabb fizetést adni, de az új törvényhatóság azonban ilyesfajta megoldásba nem megy bele.

Till tanácsnoknak az egyetlen reménye az, hogy majd fejlesztés az autóbüszimzet és ha magasabb lesz a jüvedelem, úgy megtalálja majd a számításait. Eppen ezért egyelőre még a fizetését nem is szabályozták, ennek megállapítását későbbre halasztották.

A belügyminiszter érdekes állásfoglalása ellen senkinek sem lehet kifogása. Valóban erkölcstelen dolog az, hogy a főváros nyugdíjazott tisztviselőit a város územéinél helyezik el és ott azután horribilis fizetéssel díjazják őket.

A belügyminiszter állásfoglalásának követközményét azonban nemcsak a főváros vonatkozásban kell levonni, hanem korrigálni kell Wolffék mulasztásait is.

Wolffék rendszert csináltak abból, hogy a főváros pénzét könnyelműen eldobták és jutalmazásokra fordították. Így például Rényi Dezső alpolgármestert nem tartották vissza, amikor szolgálatai ideje letelt, mert az állása kellett a kurzus kedvezőnek, Zilahi-Kiss Jenőnek.

Zilahi alpolgármesterségét megvásárolták azáltal, hogy Rényinek fizetik a magas nyugdíjat, de e mellett még a BESZKÁR-nál kapja a vezérigazgatói horribilis jüvedelmeket.

Olcsó kávépótlék

nem az, mely csak az árban lát

szólag olcsó. A minőség és kiadóság adják meg az áru értékét. — Ezen szempontokból a valódi „Frack“-ot a „kávédarálóval“ már évtizedek óta előnyösen ismerik a világon mindenütt

Szankovics volt tanácsnok ugyanilyen alapon szintén dupla fizetést húz és volna még egy egész csomó név, amelyet fel kellene sorolni. Ezért olyan drága a főváros adminisztrációja, ezért olyan drága minden közszolgáltatás és ezért kell véget vetni ennek a rendszernek.

De nemcsak azoknak a tisztviselőknél fellejtött be, akik Wolffék jóvoltából ilyen módon nagy jüvedelmekhez jutottak, hanem

vége van a bizottsági tagok üzletkedésének is.

Budai Dezső és Plathly György most már egyetlen egy krajcárt sem vehet fel a főváros villamosvasúti részvénrtársaságtól, mert ha ez megtörténik, úgy beletűköznek az új fővárosi törvénybe, meg lehet fosztani őket törvényhatósági mandátumuktól. A demokratikus blokk megfeszített erővel törekedett arra, hogy a választások tisztaságát biztosítsa és éppon olyan erővel küzd majd tovább, hogy a törvényhatósági bizottságból elfűljön az üzletkedés szelleme, amely Wolffék nevéhez fűződik.

A Demokratikus Pártnak alkalma lesz ellenőrizni a BESZKÁR könyveit

és ha a választások után csak egy krajcárt is felvett akkor Budai Dezső, akor Plathly György, így meg fogják fosztani őket bizottsági tagságuktól.

Vázsonyi kerületében

a IX. választókerületben a községi választás alkalmával összesen

7837

szavazatot adtak le. Vázsonyi kerületében nincsenek úres telkek, nincs villanegyed, csupa hatalmas bérház sorakozik egymás mellé és ma a nagykapitális laknak ebben a kerületben, akik 8—10 szobás lakások tartanak. Vázsonyi kerülete a 2—3 szobás lakások kerülete. Ez ebben a kerületben példátlanul kevés szavazó maradt, mert évek során a szavazatírtások súlypontja mindig a Terézváros, Vázsonyi kerülete volt.

Legutóbb, az 1926. évi névjegyzék összehaltításánál ismét kintt, hogy még mindig nem merült ki az üldözés dühe, mely Vázsonyi szavazói ellen örök gyűlölet esküdtött. Huszonegyezer újabb kihagyottból ismét

15.500

esik Vázsonyi őst kerületére, a Terézvárosra. Előket halottá anyakönyveznek, magyarokból idegeneké varázsolnak, nyugozt pesti polgárokat elköltőtűzteknek, képviselőket ismeretleneknek nyilvánítanak. Trianthon fordulnak segítségért, mert a gyűlölet is áldásá válik, ha Vázsonyi szavazóit meg lehet vele tizedelni.

És ezek az urak meríték „politikamentességről“ beszélni...

Pompás vacsorák Halászcserda Kávé-Restaurant
Gyönyörű lugasaiban cigányzene, magyar és francia konyha. — Szabadúton főzött halászlé!
Tulajdonos: HORVÁTH JÁNOS
Stefánia út 25. szám

SZAKORVOSI rendelés vér- és nyelöbetező részre
EZÜST SALVARSAN ÖLTÁS
Rendelés egész nap. Rákóczi út 32. sz., I. em. l. Rókussai számban

Különleges tömörfa hálószobákat
Louis XVI. faragott hálószobákat villa-, nyárilakás-, szálloda-, penzió- és szanatóriumberendezéseket megiepo olcsó árban, kedvező fizetési feltételek mellett szállít a
Hazai Fatermelő Rt. bűtor-üzlete **V., Nádor ucca 18. szám** TELEFÓN 8-75

Dévai Testvérek ezüstárugár Rt. gyártmányai kieszinyben **Déval Jenő ékszerésznél** VIII., Rákóczi út 61. szám **Demokratikus párttagoknak gyári árak!**

A mi győzelmünknek nem lesznek sebesültjei!

„Nem gyűlölködni megyünk a városházára...”

Vázsonyi Vilmos a győzelmes blokk feladatairól

Leikes hangulatú társasvárosra keretében ünneplés szombat este a Központi Demokrata Kör a demokratikus blokk nagy győzelmét. A jelen volt többszáz főnyi közönség óvációját a megjelent képviselőtestület tagok és megválasztott városi képviselőikön kívül természetesen elsősorban Vázsonyi Vilmosnak szentelt.

Percekig zúgott a taps, amikor szózársra emelkedett, hogy megköszönje az óvációt.

— Sikerült az első nagy ütközet — mondotta — a reakció ellen. Végül ért a legenda, hogy a reakció Budapest keresztény népet képtelenség. A rombolás és gyűlölködés, mely előzteszandó volt a városházán, meghozta mindenféle a kijáratot és a kibárándulást. A főváros dolgozó népe azt akarja, hogy végre legyen annak az irányzatnak, amely megfogta a kezünket nem engedni, hogy hasznunk és fővárosunk érdekében dolgozzunk.

— Elérkezett az idő, amikor a gyűlölet örögdéit a földről vissza kell küldeni a föld mélyébe, ahová valók. A választás után egy költésére van mindenkinél, aki a Wolf-párt elleni jelszavakkal vett részt ebben a választási harcban: Aljón meg szilárdan hirdették jelszavai mellett. A Wolf-párttal szemben együtt kell állanunk tömörön, áttörhetetlen ércfalként. Nem azért, hogy ott folytassuk, ahol Wolffék elhagyták. Mi nem azért megyünk be a városházára, hogy gyűlölködjünk, romboljunk és bosszúhadjáratot

folytassunk. Mi dolgozni és alkotni akarunk a szerető legyőzében.

— Engem a győzelem nem részesít meg. Az okadályokat le fogjuk győzni, de a legfontosabb és a legelső mégis csak az, hogy önmagunkat és szenvedélyeinket győzzük le és meggyőzzük becsületes törekvésünkről még gyűlölködő ellenfeleinket. A mi célunk nem politikai cél, mert így nem egyesülhetünk volna. Célunk szolgálni Budapest lakosságának egyetemes érdekeit, jogait, munkáját, boldogulását.

Beszéde végén azokra a fiatalokra, veteránokra és kőzatonákra írtette poharát, akik a választási harcban oly lelkesedéssel vettek részt.

Vázsonyi után Baross János, majd Baracs Marcellő szegelte le, hogy a város megmentése után az ország megmentésére kerül a sor. Utána Pakots József állapította meg, hogy a főváros népe eltávolodott Wolfféktől és még a Ferencvárosban, Márfyék birodalmában is alig tudtak több mandátumot szerezni, mint a blokk.

Bródy Ernő rámutatott arra: milyen eszközökkel akarták Wolffék lehetetlenné tenni a blokk győzelmét, a néphangulat igazi megújulásáért.

Horváth IV. Károly arra figyelmeztetett, hogy még súlyos harcok fognak következni, mert a blokk a közgyűlés termében olyan tábor fog találni magával szemben, melyből hiányzik minden jóézés. Végül Fábán Béla és Csörgő Hugó melláták a győzelem jelentőségét.

állapított luxusos méretek és egyéb lehetetlen követelmények mintegy 30-40 százalékkal drágították meg az építkezést és ennek következtében az a sok száz kisgazdát, akinek éppen ez a 30-40 százalékos kitévő összeg hiányzik az építkezéshez, nem juthat a maga kis hajlékához.

Valamelyeken magunk is leszünk a luxusról, B-listára helyezett a megszokott életstandardot és leépítették régi igényeiket, ugyanígy építsék le az EUSZ-ból is miután, ami luxus, ami felesleges és ami ellenkezik a B-listás életstandarddal. Ez az első teendőnk, ha komolyan azt akarjuk, hogy a munka és termelés valamelyest meginduljon.

A támogatás második módja, a természetbeni szolgálatok. Ez vonatkozik:

1. a telekre;
2. a csak közüzemek által létesíthető gáz- és villanyfűtőtelepekre az árammérték, valamint a víz- és csatornamehőtelékekre;
3. a víz-, villany- és gáz-szolgáltatásra.

A főváros közgyűlése termében három esztendővel ezelőtt tettem már indítványt mindezekre néző és bőséges elégtelenség szolgálat, hogy Ripka Ferenc, a főváros kormánybiztosa is magáévá tette indítványomat minapi nyilatkozatában.

Részletesebb, az egész kérdést átfogó, mindenre kiterjedő programunk természetesen addig az idő előrehaladtáig. Egyelőre csak annyit tartok még szükségesnek megemlíteni, hogy magánosok bérház építésére addig, amíg az építendő a kész házak között oly óriási a diszparitás, gondolni sem lehet. Innen van, hogy nincs az az állami és városi kedvezmény, támogatás, amely mellett a magántőke emeltes bérházak építésére a mai gazdasági viszonyok mellett rábírható lenne.

Freund Dezső, műépítész.

Hova iuttatták Wolffék Budapestet?

VI.

Évi 800.000 korona az adója minden csecsemőnek

Szenteljünk egy fejezetet annak, hova iuttatták Wolffék Budapestet és terhek viselőse terén. Budapest lakossága — tudjuk, hisz érdekes — nyög a nyomorúság alatt s a nyomorúság helyébe

Wolffék a régi terheket súlyosbították, újabbakkal telettek.

Csak úgy futtatjuk vesszük sorra, mit köszönhetünk terhek terén Wolfféknak.

Amikor jötték,

felemelték a közszépi adópótlékokat,

s ma ezen a címen az 1925-iki költségvetésben 8.529.000 aranykoronával szerepel.

Bekötötték a szállóadókat,

1921-ben boldogították vele Budapest népet s ma 700.000 aranykoronával szerepel ez az adó a költségvetésben.

Bekötötték a közszépi fogasztási adót,

1923 óta szedik ezt az adót, amely évi 7 millió aranykoronával van beállítva a költségvetésbe.

A városi évdíjgyűjtést

1924 decemberében állapították meg, azonban már a városi várművek s hoz ez a tétel a városnak 3.038.500 aranykoronát.

A közszépi jövedelemadót

is kurzusjándék. Évi 2 milliót jelent

Halmérségi ületek

1 millió, ez a jövedelem második évét éli, 1924 január 1 óta van.

Általános kereseti adó

a szabad foglalkozásoknál 5%, az alkalmazottaknál 7% kules mellett vetik ki, évenként 12 milliót vasalnak be ezen a címen a főváros lakosságán.

Közlekedési adó

3.329.177 aranykorona.

Tűzoltási járulékok.

ez is új megjelent, az idén szerepel először, egyelőre 300.000 aranykoronával.

Felemelték a kurzus alatti az ehadót.

Ízeztük a kurzus jóvalóbbal a magas közüzemi pótlékot és a város viszi el a forgalmi adó egy részét is.

Ha összességül akarunk az összegzés eredménye kerek számban 47 millió. A ma még érvényes sorozásán mellett ez 793 millió. Ha Budapest lakosságát 1 milliónak vesszük, akkor azt jelenti, hogy itt

mindenkit, — még a ma született csecsemőt is — 800.000 koronával terhelt meg

Wolffék atyai gondoskodása. Állami adó ebben egy fillér sincs. Sőt a városi adókból is csak az, amit Wolffék hoztak be.

Hogy el ne felejtünk egy adót, úgy suttogomban megszinteltük a telekértadókat. Nem kellett nekik, mert nekik nem tetszettek. Embert hozta be és kezelte a nem tetszett nekik, mert a ház- és telektulajdonosoknak ez az adó nem természetesen hogy nem tetszik. Még ma óta, jóváhagyva az eltörölés, de ok már esztendő óta nem hajtják be. S még mondja valaki, hogy nem hoztak könnyítést is.

Mi a dolga a kerületi választmánynak?

Egy hamupipókat támasztott új életre a mostani választás. A kerületi választmány tagjai is most választotta meg a főváros lakossága s ez a választás — hiszünk — feltámasztásnak fog bizonyulni. A kerületi választmány ugyanis a legutóbbi időben halott intézmény volt, nem tett semmit s Wolfféknak volt rá gondja, hogy ne is tessen semmit, ne is akarjon tenni.

Pedig fontos intézmény a kerületi választmány. A törvény, mely létesítést és hatáskörét megszabja, a kerületi választmány jogköréről így intézkedik:

1. A kerületi előjáró előterjesztése alapján tárgyalja a kerületi előjáróság és a kerületi székletének előírásait és arról véleményét ad.
2. A kerületi előjárónak a törvényhatóság évi költségvetésében a kerületi áll, mozd, teret burkolatának fenntartására és kijávitására megállapított összeg felhasználására vonatkozó előterjesztést tárgyalja és megállapítja az ezen összeg keretén belül végzendő munkákat.
3. A törvényhatóság által a szegényügyre az évi költségvetésben kerületenként megállapított összeg keretén belül a kerületben lakó szegényeknek a kerületi előjáróság előterjesztésére a fennálló szabályok értelmében pénzsegélyt engedélyez; javaslatot tesz a tanácsnak szegényeknek az apóli intézetekbe való felvételére néző; intézkedik a kerületi előjáróság előterjesztésére a közegyelvezőre szorult árva, lemorok, gondnokoltak és ideiglenes közellátásra szorult gyermekek elhelyezése és neveltetése iránt és közreműködik azok felügyeleténél.
4. A kerületet érdeklő ügyekben a törvényhatóság bizottságának, a tanácsnak és a polgármesternek előterjesztéseket és javaslatokat tesz.
5. Ellenőrködi és felügyelői gyakorlat a kerületben fogantott közmunkák és középítkezések, u. m. a osztoronázások, közvezékek, útépitészek stb. kivételével felvett és közreműködik ezen munkák műszaki átvetelésénél.
6. Felügyel a kerületben levő közszépi vagyronra és a törvényhatósági közjótékonyasági intézetekre.
7. Közreműködik a kerületi közszépi részleges szegények viszonyainak figyelemmel kísérésénél.

Álléle kerület-gyümje, gondviselője tehát a kerületi választmány, ha — akar az lenni. Eddig nem akart. Most a főváros életében új élet kezdődik, azaz hogy élet kezdődik, eleven, alkotó élet s a minit d központon a közgyűlés, a törvényhatóság bizottság fog életre, munkára serkenteni, úgy viszont a kerületnek a kerületi választmányoknak viszont gondjuk, hogy itt mindenki — hatóság is, társadalom is — dolgozzék közvetlen a kerület, közvetve az egész főváros érdekében. Tennyval van bőven. S a kerületi választmányok, melyekben ma napjaink mindenütt a munka zászlaj lenni lobogtatott ellenzéki demokratikus blokk emberek vannak többségben, törvényben biztosított s szabályrendeletben körülírt jogokat érvényesíteni fogják annak érdekében, hogy ahol lehet és ahol kell, a munka meginduljon és lankadatlanul folyjon.

Az új törvényhatóság első feladata: a lakáskérdés megoldása

A lakáskérdés minden részletére kiterjedő építési tervszettel indultam annakidején a választási küzdelemben, hogy az újonnan összeállt törvényhatóságban, mint a blokk egyik építész tagja, már a tárgyalások legelőbbi elzart találka tenni azoknak a feladatoknak, melyeknek teljesítését pártom tölem várja. Néztem szerint ugyanis az új törvényhatóságnak szinte legelőbbi a lakásépítés és termelés ügyében kell összehitni, és minem olyan sürgős tennivaló, amelylyel a lakásépítés sürgősebb lenne.

A választási agitáció során arról beszélt legelőbb, erőregeve tetűnk határozott létezőt. Budapest polgársága józosan elvárja tehát tőlünk, hogy ez létezőt ne csak agitációs jelszavak ne csak frázisok maradjanak, hanem, hogy sürgősen beállítsuk létezőt és mielőbb kezelőfogható, komoly eredményeket is produkáljunk e részben. A lakáské-

rdés helyes megoldása annál fontosabb és égetőbb, mert egyszerűsmd a munkanépléltés csökkentését is jelenti és alkalmas arra, hogy a régóta haladó gazdasági szervezethe, erőt, fellírulást, új életet csepegtessen. Ezt a kérdést tehát közös erővel, államnak, fővárosnak, magánosoknak összefogva, együttesen, kéz a kézben, egymást támogatva kell megoldanunk, még pedig legalább egy részét egészen sürgősen, hogy meg e nyár folyamán építhessünk annyit, amennyihez megvan az anyagi és időbeli lehetőség.

Itt csupán azokat a legelsőbb tennivalókat akarom lezozni, amelyek a város súlyos anyagi megterhelése nélkül is helyes útra terelhetik a probléma megoldását, és lehetővé teszik néhány száz kis lakás felépítését.

Elsősorban azokat a magánépítőket kell támogatni, akik kisebb tökével akarnak maguknak igénytelen, szerény otthoni terenteni. A fővárosban ez szerte az országban érvel talánunk olvasokat, akiknek a maguk egyszerű, szerény kis hajlékai felépítéséhez megvan a kellő tőkésük és még sem építhetnek, mert mint találmóna útjukba áll a békevekből úttaradott, boldogabb viszonyokra és könnyesebb igényekre szabott Építészeti Szabályzat. Az ebben meg-

ZSOLDOS magánfolyam
Előkezelési központosított magánvezetők, erőtérre, vidékérték is.
VII, Dohány u. 84 :: Telefon: József 124-47

BUTOR Ebediék, hálók legolesóbban
BODOR butóráruházában
VII, Péterfy Sándor uca 42 Garay átréni

Pünkösdre véget ért Wolffék — pünkösdi királysága!

Az új kerületi választmány

115 egyesült demokrata, 93 Wolff-párti, 21 Ripka-párti, 11 szabadelvű

A múlt esztendői-pénteki választáson nemcsak a törvényhatósági bizottság tagjait választotta újra Budapest népe, hanem egyuttal a kerületi választmányt is újjáalakította. Ami nem is volt másként várható, a székesfeváros lakossága itt *impozáns többséggel* a demokratikus ellenzéki blokk mellé állott és jelöltjeit majdnem abszolút többséggel kerülete ki-egyeztetése.

A kerületi választmány minden egyes közigazgatási kerületben huszonegy tagból áll, a *főváros területén tehát összesen 210 tagot kellett a kerületi választmányokba megválasztani. A megválasztottak közül 115 a demokratikus ellenzéki tartozik, 93 Wolff-párti, 21 Ripka-párti és 11 szabadelvű. A következőkben adjuk közigazgatási kerületenként — a kerületi választmányokat így választják — az eredményeket:*

I. KERÜLET.

(Dem. blokk 7, Wolff-párt 12, Ripka-párt 5.)
Demokratikus blokk: Baross Gyula, Horváth István, Szigetvári Gyula, Belcsényi Zoltán, Fischhof Oszkár, Baranffy István, Szabó Imre.
Wolff-párt: Fetter János, Babrián Dénes, Schmidt-hauer Henrikné, Kollár Gábor, Wekon Adam, Vörös István, Heflinger Kálmán, Zachari László, Kodra Károly, Novotni Máté, Ifj. Haantzmann Károly, Huber Lajos.
Ripka-párt: Ravasz László, Ostián Antal, Tóth István, Jajozay János, Várnai Alajos.

II. KERÜLET.

(Dem. blokk 8, Wolff-párt 12, Ripka-párt 4.)
Demokratikus blokk: Grólig József, Schillinger János, Baras Károlyné, Vig Ágoston, Farnier István, dr. Ötvös Robert, Neumann Béla, Vass Jenő.
Wolff-párt: dr. Jaisovicsz Károly, Erdély Henrik, Váli Gábor, Póis Gusztáv, Tóth Árpád, Lohr József, Magjosi Ferenc, Ruzsicska Pál, Szokolovics Gyula, dr. Medvős Medico István, Hermann Béla, Bastius János.
Ripka-párt: dr. Gallauer Károly, Sauerwein Károly, Ekeermann Mariska, Salovacsék József.

III. KERÜLET.

(Dem. blokk 12, Wolff-párt 9, Ripka-párt 5.)
Demokratikus blokk: Mihályi Gyula, Tehél Lajos, Diszberger Sámuel, Heuze Béla, dr. Kaszás József, Weisz Lipót, Strausz Mór, Spielmann Vilmos, Zahorszky Ferenc, dr. Radó Sándor, Weisz Manó, Ziehermann Antal.
Wolff-párt: Foerk Ernő, Breitrner Rezső, Gungl Márton, Mader Károly, dr. Turányi Dénes, Winkler József, Ifj. Gligler István, Schödl Ferenc, Bach-Pál.
Ripka-párt: Gittinger György, Csézi Lukács, Kemény Lajos.

IV. KERÜLET.

(Dem. blokk 8, Wolff-párt 11, szabadelvű 5.)
Demokratikus blokk: Irányi József, Hlavacsék Márton, dr. Simonyi Simon, Falb Kristóf, dr. Faragó Andor, Breuer Armand, Hegedűs Oszkár, Meiländer Samu.
Wolff-párt: dr. Kállán Tibor, Gessler József, Zakár Kálmán, dr. Sándor Árpád, dr. Novágh Gyula, Csehacsék Vilmos, Novák Mártonné, Székényi Árpád, Bálint József, Blazsek Adolf, Baranyay Vendel.
Szabadelvű: Vértesséi Aladár, dr. Németh Antal, Kádár Imre, Gonda Manó, Kálmán Vilmos.

V. KERÜLET.

(Dem. blokk 13, Wolff-párt 6, szabadelvű 5.)
Demokratikus blokk: Vadász Sándor, Karácsonyi Sándor, Gál József, Blum Jakab, Marics Béla, Fellner Leoné, Altmann Emil, Török Sándor, Steiner Marcellné, Foltin József, Zelinger Sándor, Andófi Géza, dr. Arjo Sándor.
Wolff-párt: dr. Floris Áronné, Kárpáthy Lajosné, Proszler Rezső, Kilián János, Florikievicz József, Kukorács Mihály.
Szabadelvű: dr. Faragó István, Kaszás Pál, Schillinger Sándor, dr. Boda Ernő, Popper József.

VI. KERÜLET.

(Dem. blokk 17, Wolff-párt 5, Ripka-párt 2.)
Demokratikus blokk: Kónesok Sándor, dr. Klein Samu, Herezka József, Reisz Sándor, Gömöri Elek,

Kaszner Ferenc, Szántó Béla, Schwartz Mór, Sándor Jenő, Altmann János, Bellák István, Boros Mór, Ehrengruber Gizella, Kron Márk, Adler D. Adolf, Csillag Ferencné, Nobel Károly.

Wolff-párt: Laubál István, Dudus Ernő, dr. Bartek Lajos, Földes Gyula, Radics Gábor.
Ripka-párt: Bendik Gusztáv, Pál Miksa.

VII. KERÜLET.

(Dem. blokk 15, Wolff-párt 7, Ripka-párt 1, szabadelvű 1.)

Demokratikus blokk: Herrmann Rezső, Sárkány József, Klein József, Fuchs Lipót, Beckmann Jakab, Földes Samu, Vámos Henrik, dr. Frank József, Kirsteier János, Hóric Antal, Komjáthy Ferencné, Wetherer Mór, Günther Péter, Goldfinger Gábor, Ughy Bálint.

Wolff-párt: Zselár Imre, Keszler Károly, Szalcszky András, Reiff Ágoston, Tost Ferenc, Hanke Ferenc, Bayer Aladár.

Ripka-párt: Mézes János.
Szabadelvű: Schurr Henrik.

VIII. KERÜLET.

(Dem. blokk 12, Wolff-párt 16, Ripka-párt 2.)

Demokratikus blokk: Mező Gyula, Schmidt Miksa, Ungár Adolf, dr. Vadász Pál, Keleti Adolf, Hubert Mihályné, Hohmann András, Bajnasa József, Gyárfás András, dr. Vass Oszkár, Hold Sándor, Max Márton.

Wolff-párt: Bakó László, Varnusz Ágoston, Schöber Ferenc, Buchelt Józsa, Rogátzy Kálmán, Bacsok József, Kowarek József, özv. Csicsó Lajosné, Lint Rezső, Csapó Ferenc.

Ripka-párt: Czilo Sándor, Oroszi Gyula.

IX. KERÜLET.

(Dem. blokk 11, Wolff-párt 11, Ripka-párt 2.)

Demokratikus blokk: Marussy Ferenc, dr. Molnár Árpád, Ceglédi Károly, Szilasi Gyula, Hacksbacher József, Kun István, Wirt Zsigmond, dr. Neuwelt Sándor, Cserépes József, Beres Sándor, Lukács Lajos.

Wolff-párt: Walter Ernő, Jozsenszky Jenő, Resch József, Petry Béla, Dreykiss Emil, Rosner József, Ko-

tudatja, hogy városi villamossal, helyiérdekel-vel és fűrdővel kombinált jegyek oda és vissza az Ált. Beszerzési összes uccal új-ságos pavillonjaiban kaphatók!

Hétköznap 17.000 K

Vasárnap 21.000 K

Kabinelövétel: VI. Andrássy út 27

A megszokott olcsó kombinált fűrdőjegyek (villamos nélkül) a Pálffy téren kaphatók!

Joncs Ferencné, Hivatal Józsefné, Kokas Gyula, özv. Finta Istváné, Sárvári István.

Ripka-párt: Horváth Dániel, Gabriel Kornél.

X. KERÜLET.

(Dem. blokk 12, Wolff-párt 19, Ripka-párt 2.)

Demokratikus blokk: Gáspár Ignác, Zólyomi János, dr. Mann Géza, Sóska Zsigmond, Póky Rezső, Czédli István, Vitéz József, Schwartz Márton, Kerek Kálmán, Palor Jenő, Skorska Lajos, Orbán Tivadar.

Wolff-párt: Brehegyi Emil, dr. Szerbák Elek, Kol-tay Károly, Fodor István, Franciszky Béla, Walient Ágoston, Kubányiné Meszlényi Ilona, Huzlák Lukács, Grázl Lajos, Zuzán Béla.

Ripka-párt: dr. Lux Kálmán, Hrischil Mór.

Akiket nem látunk viszont a főváros közgyűlésén...

A Wolff-tábor magtáborára és főleg erősen meg-fogyatkozva kerül vissza a városba közgyűlési tervbe. Széhesvárosban voltak Wolffék a múlt közgyűlésen és most visszajött a — *lele*. Vajjon kik maradtak el?

Elmaradt — nem a közgyűlésből, de Wolff mel-lől — meg a múlt közgyűlés tartama alatt néhány városaita, aki hívtó volt, míg azt hitték, hogy jót akar, de mikor látták, hogy mit hírdet és mit eszelezik, egyszerűen otthagyták. Így lépett ki *Hor-váth Károly* és bibitli *Horváth János*, majd *Gordon Robert*, aki több mandátumáról is lemondott, ki-léptek később *Erek Károly*, *Lipták Pál* és többször is kilépett, majd megint belépett *Kazay László*. Ezek közül most *Kazay Lászlóhoz* nem lesz szerencséje az új közgyűlésnek, amit talán ez a köz-gyűlés nem is fog nagyon bántni.

A Wolff-pártból való szecesszióban egy másik csoport az, mely Ripka hívatató szavára mondott búcsút Wolffnak: *Beránszky Jucskó*, *Kozma Jenő*, *Bayer Antal* és *Szilágyi Károly*, aki mikor a demo-kratától elkanyarodott, kanyargás útjában Wolffon keresztül talált el Ripkához Magyarok, sirjstok-óket is elvesztette a közgyűlés.

Így jöttek a választások s hozzá Wolffék tá-meges hullása. Nem soroljuk fel mind az elesetteket, csak egy föléletes kis szemlélt tartunk felettük. Gyá-sz szemle. Nem látjuk, sehol sem látjuk *Biber Jenőt*, pedig azelőtt hogy látuk s főleg hallottuk. Nagyon hangos volt s nagyon hamar kiderült, hogy miért hangos.

Nem látjuk ott a két Haller-testvért. *Haller Istvánt* a Tanfőbank egyik nagyérdemű vezetőjét,

a jeles tüzelőanyagszállító és a másik *Hallert* sem: *Haller Józsefet*, akiről soha nem tudta a világ, mily-nen egyszerű ügyvéd, míg aztán jött a kurzus és jött a helyi miniszternek. Főkezénbennek s Hal-ler egyszerűen a legteljesítőbb ügyvédek egyike lett. S ha már az ügyvédet említetttem, ne felejtsek el a bírólól lett dr. *Fericsk Gyulát* sem, Wolffnak egyik tőzön-vizen keresztül hívtó, akit most szintén baleset ért. Egy másik ügyvéd, a jó *Vasch Ernő*, a Józsefváros egyik kurzusvezetője és a Tanfőbank leg-főbb intézője.

Kimaradt *Sajó Sándor*, az iskolák zsidóellenléte-ség-ek nagy apostola, *Bács Sándor*, a vásárosarnoki főbörbörletek grófja, *Criginy Sándor*, az eskizatós bolhó, *Stadler Sándor*, az erkölcs-szűz, *Zilahy Kiss Lajos*, a legintézetlebb hazafi, mint azt a „Budai Hirlap” elke bizonyítja, *Brezsowsky Emil*, aki még idejében elmentekült egy fővárosi közkezdés tő-roszer állásába Wolff jóvátalából, kimaradt a kis *Paulheim* háesi és a nagy *Weisz Konrad*, *Berichk Elemér*, aki egy kurzusalapítási, a Nemzeti Hitel-intézetet segített nagyra tenni, kimaradt a mezei hadakból *Jereffy Elek*, *Sagmiller József*, *Oberschall Viktor*, *Mellicka Frigyes*, a nagy villamoszakértő, hiszem — mondta esendes derűléseket kelve, a köz-kezdésügyi bizottságban — 6 már vagy nyolc éve jár villamosra, ismerté annak minden csinált-biznisa.

Es kimaradt — *Diner Gusztáv* és *Kiechler Balázs* kivétel — a nők mind: *Schnak Margit*, *Tá-vány-Kovacs Hermin*, *Bienzky Lipótné*, *Szentandj Antalné*, *Vida Istvánné*. Pünkösdi királyság volt a közgyűlési szereplésük.

Néhány év múlva — emléjük — a Wolffet is annak mondhatjuk majd...

Aki még nem tudja, győződjék meg

róla, hogy részletre éppoly olcsón, mint készpénzért kizárólag csak **Ráday u. 6. (az udvarban) vásárolhat** elsőrendű minőségű női- és férfi-ruhákat, modellt után készült női- és férfiruákat, felöltöket, női kosztümöket, gumikabátokat, női- és férfifehérneműeket, cipőket, szőnyeg, paplan, függöny és ágyterítőket stb. stb. **20 hetl vagy 5 havi lefizetésre :**

Klein és Perlmutter (ezelőtt Klein Laios) divatruházában

„Szeretetet hozunk a gyűlölet helyébe...“

FABIÁN BÉLA beszámolója

Többes főnyi líkes hallgatóság jelenlétében tartotta meg Rákosszentmihályon vasárnap délután Fabián Béla beszámoló beszédét.

Dr. Garay Lajos elnöki megüvöltése után Fabián Béla emelkedett fel. Megállapította, hogy a leghatásosabb propaganda, melynek segítségével az elszakított részek magyarságát az országos lázadójuk léteben és érzésében, ha mi több fogat és szabadságot adunk, mint azok az államok, melyekhez most tartoznak. Ezzel szemben az a helyzet, hogy amíg minden nyugati államban a demokrácia elvét szerint utálkodnak, nálunk még a joggyűlöletért kell har-

colni. Csak két ország van a világon, ahol még nincs tilkos választás: Oroszország és Magyarország.

Enután a blokk feladatával foglalkozott.
— A Demokratikus Blokk — mondotta — a gyűlölet uralkodó helyébe a szeretet uralmát hozza. Ennek a célnak érdekében hajlandók vagyunk együtt működni mindenkiel, akinek jelszava szintén élet, kegyet, szeretet, mindenkinek segítő munkatársai akarunk lenni, aki a gyűlölködő városokba helyébe a dolgozó városokhoz hozza.

Fabián Bélát lelkesen ünnepelték a gyűlés közönsége. Utána Saly Endre beszélt a szociáldemokrata párt nevében.

Népjóléti intézkedések a polgárság érdekében

Mire kellene a népjóléti minisztérium?

A népjóléti eljárást a tudomány abban látja, hogy egy nép életviszonyaita beláthatóan gyakoroljon az az eljárást, hogy a népet fenntartsa és továbbfejlessze.

A népjóléti intézkedések által így foglalkozhat az ország német tudós szerint:

1. **Leffentartás:** Szociálgyógy, családvédelem, agrárkultúra, elnevelés, politika és népelemlés, ruházati ellátás, temetőügy, kivándorlásügy.
2. **Gazdasági ellátás:** Pályaválasztási tanácsadás, nevelésügy, munkaközvetítés, munkanélküliség megelőzése, munkavédelem, kiszáraztatás védelme, hitelügy, iparfejlesztésügy.
3. **Egészségügy:** Anyavédelem, gyermekágyas segély, szülészeti és csecsemők védelme, utóéleti segély, betegsegélyezés, rokkantsági, mentés, járványok és népbetegségek leküzdése, fertőtlenítés, fűdésség, háziápolás.
4. **Gyermekvédelem:** Aranyügy, gyermekvédelem, fiatalok védelme, patronázs, veszélyes környezetbe és bűnbűntető fiatalok védelme, szellemi foglalkozások védelme, törvénytelen gyermekek védelme.
5. **Lakásügy:** Településpolitikai, földreform, lakásfelügyelet és gondozás, bérleti védelme, lakáskataszter, település ügye.
6. **Népjóléti:** Felső népiszkolák, népkönyvtárak,

olvasótermek, népművészet, népszínpadok.

A külföldi törvényhozások soha annyi népjóléti törvényt nem hoztak, mint a háború óta.

A népjóléti politikákból a **kispolgárra és a polgári társadalom közepére** a következő intézkedések vonatkoznak:

1. **Leffentartás:** 600.000 korona bűnzárak. Ruházati lehetőségek, fizetésképességek. Középosztályi elmozdítás.
2. **Gazdasági ellátás:** Retrográd magántisztviselői törvény. Drága kislipari hitel. Hadikölcsönök devalválása.
3. **Egészségügy:** Leromlott kórházak.
4. **Gyermekvédelem:** Fegyelmi ügyek tanítók és óvónők ellen s ezzel a politika bevitelle a gyermeknevelésbe.
5. **Lakásügy:** Aranyparitások házbérek, telekértékek eltiltése, leteljelelti engedélyek felezései alapján.
6. **Népjóléti:** Numerus clausus és bajtársi szövetségek. A régi olvasótermek bezárása. Szépvízi Balás Béla regényeinek kötetlen megvetése a népiszkolai könyvtárak részére.

Ennél az összeállításnál szomorúbban alig lehetne jelképezni azt a „bűntető expedíciót”, melyet a szeretet politikája a polgári társadalom ellen indított.

Kik képviselik

a főváros népet a városházán?

Budapest népe tehát itél: elcsúszta a kurzust és az Egyesült Demokratikus Blokknak adott többséget. Az új törvényhatósági bizottság tagjait folytatónak itt mutatjuk be olvasóinknak:

XXV. Dr. Vörösvári Miklós

nem új ember a városházán. Az elmúlt közgyűlés leghíggadtabb, legkomolyabb, legalaposabban tagjai közé tartozott, aki megfontoltsággal és komoly szakértelemmel szól hozzá minden szavakra kerülő kérdéshez. Vörösvári Miklós még fiatal ember, de a közélet terén máris szép és tiszteletreméltó multra tekinthet vissza. Budapest második legrégibb demokratikus körének, az Óbudai Demokratikus Körnek elnöke és az óbudai zsidó hitközségnek is elnöke és osztályon tiszteletnek, megbecsülésnek és szeretetnek örvendő kerületének, melynek ügyosztályán nineszen társadalmi és kulturális ügy, melyben vezető szerepet ne vinne. A vezetése alatt álló intézmények kivirágzanak a keze alatt, mert mindent, amit vállalt, komolyan, lelkiismeretesen és szeretettel végez.

XXVI. Dr. Pósta Sándor

nevet a kardvívás olimpiai világbajnokságával kapcsolatban kapta szárnyára a hír. A magyar szellem és erő díszességét jelentette az a diadal, melyet Párizsban a sport terén szerzett. Pósta Sándor felkerült azokba a régiókba, amelyekben az emberek az ő testetlen ideáljait szeretik elhelyezni. Pósta Sándor azonban leszállt ezekből a régiókból, eljött embertársai közé és odaállt velük abba a sorba, amelyben nem a világhír eszményi díszességét, hanem a mindennapi élet apró realitáit kell kiküzdödni. Pósta Sándor harcos katonává lett az egyenlőségnek, a társadalmi és felekezeti megértésnek, a kulturális és gazdasági szabadságnak, a becsületes munkát után kijáró mindennapi kenyérnek. Az ex-

klavé Belvárosban teremtette meg Pósta Sándor a demokrácia új hullámát és az ő személye körül máris hatalmas táborra tömörült a belvárosi iparosok és kereskedők. Pósta Sándor mint orvos, az „egészséges Budapest” jelszavát írta jobbjára, melyet a belvárosi választók diadalra vittek.

XXVII. Wilhelm Adolf

a városi politika egyik legrégibb szakembere. Húsz esztendő multra tekinthet vissza, melyből tizenhat esztendőt Vázsonyi Vilmos oldalán az aktív és építő munkának szentelhetett. Wilhelm Adolf nem tartozott a városházba harcos elemi közé, az ő igazi tere a bizottságokban volt, az építészeti, közlekedési bizottságokban és az iskolaszervezési tettei ki szakszerű és irányító tevékenységben. A Demokrata Párt megalakulása óta Vázsonyi oldalán küzd, ő volt az, aki a Központi Demokrata Kör alapbizottságát készítette. Azóta a pártnak örömeiben és küzdelmeiben mindig résztvevő maradt. Tagja volt a törvényhatóságoknak azokban az években is, melyekben Wolffék diktáltak a városházán. Wilhelm Adolf eszenben húzódtott vissza ezeknek az éveknek a küzdelmei alatt, egyike volt azoknak, akik eszenben főlényvel és bizakodással hittek abban, hogy ismét el fog jönni az az idő, amikor a politikai handabandázás helyébe újra a nyugodt és komoly munka vonulhat be a közgyűlésbe. Wilhelm Adolf ideje újra elérkezett, az ő nagy tapasztalataira és kitűnő képességeire ismét nagy szüksége lesz a városházának.

XXVIII. Kakujay Károly

neve a demokratikus blokk XI. választókerületének az élen indult a küzdelemben. A demokrata párt vezetőjének egyik legkomolyabb és legrokonzenesebb tagja került be Kakujay Károlyra a város-

házára. Az újjáépítő munkában nagy szerep vár Kakujay Károlyra, aki a konstruktív tudományok, a mérnöki ismeretek és az ezzel kapcsolatos gazdasági kérdéseknek bölcsen és gyakorlatilag egyaránt alaposan képzett szakembere. Értékes képességű férfi került általa a városi demokratikus ellenzék padraiba, mert az ő szakmájában és az ő tudása részére talán a legnagyobb hiánypótlás és a legtöbb tennivalót hagyták hátra Wolffék, akik konstruktívoknak nevezték magukat, de nem építettek semmit, még azt sem tudták megtartani, amit az előzők egyszerű alkotó munkája reájuk hagyott. Az új Budapestnek sok Kakujay Károlyra lesz szüksége, hogy eltűnjenek a romok, újra meginduljon Budapesten a munka perszó élete és újra végig járjon ezen a gyönyörű szép városban az építés lázas és diadalmas ritmusa.

XXIX. Dr. Balkányi Kálmán

az OMKE igazgatója és az OMKE lapjainak főszerkesztője. Külföldi kongresszusok, belügyi szaktanácskozások, vidéki agitációs körutak, egy hatalmas egyesület adminisztrációja és két lap szerkesztése körében bonyolódik le az ő tevékenysége. Hatalmas tudást, nagy munkabírást kell egyesítenie a közvetlen meggyőzés és a szerkesztői fűrészes művészetével. Balkányi Kálmánban négy külön munkakörnek a kvalitatív harmonikus egyesülése. A magyar kereskedelempnek méltó képviselője, nagyszerű szervező, kitűnő előadó és az ő lapjai teremtették meg először a száraz szaklaptípus helyett a kereskedelem eleven újságjait. Balkányi Kálmán a községi politika terén is behatárolta már hívatottságát és a demokratikus blokk listája eszaka lett volna, ha Balkányi Kálmán kimaradt volna a sorából.

XXX. Vértés Emili

a Fővárosi Kereskedelmi Egyesületének elnöke és a kereskedelem mozgalmi életének egyik vezető egyénisége. A „harcos kereskedelem” szintén azoknak a foglalkozások egyike, melyek az utolsó évek folyamán kerültek bele a közélet sötétjába. Régebben a kereskedelem nem harcolt, sőt a kereskedelem éppen a harcnak az ellentéte volt, mert kiegyenlítő funkciót teljesített világtájak, országok és népek között. A kereskedelemnek akkor kellett a harc terere lépnie, amikor ellenségként találta magát szemben azokkal az erőkkel, melyeknek legfőbb feladata az lett volna, hogy a kereskedelmet támogatás és erősítés. A harcos kereskedelem először az érdekképviselet útján gazdasági tere kezdte meg a felvilágosítást és agitációs munkáját. Ez a harc azonban elégtelennek bizonyult, mert a felvilágosítás és agitáció csak a meg nem értés ellen használható. Így került el a kereskedelem vezetői a demokratikus politika mezejére és itt találta meg a helyét, a Demokrata Párt keretében Vértés Emili is, aki a Belvárosi mandátumával vonul be a városházára.

Vasbútor, rézbútor

sodronyágybútorok
Klein Gyula és Tsa
vasbútorokban
Bpest VII. Dob uca 56

Tűz ellen biztos a harcodd,
Hogyha veszel MINIMAX-ot.

MAGYAR MINIMAX RT.
VI., Rózsa uca 85. • Telefon: 37-31.

Réz, vasbútor sodrony, ágybútor
gyermekkoscskák
mért jóménőségű fogva legelőbb
Hikker gyárban,
VII, Dohány uca 6. szám. Telefon József 124-12

Elsőrangú román import!

bükk hasáb tűzifát
vagóntételekben is

azonnal szállít!

PROSYLVANIA RT.
TELEP: JÓZSEFVÁROSI P. U. X. SZAMU KAPU
TELEFON: J. 90-72. KÖZP. IRODA: V. NADOR U. 21

MODERN BUTORSZALÓN Ullői út 14. Baross uca 11. sz.
Telefonszám: J. 56-08 Szolid, olcsó kiszolgálás. Gáspár Nándor

„HUNNIA” gyógyszerár Budapest, Erzsébet körút 56
Használja a „VEGETIV FORTE” tablettát és oly karosú lesz mint barátja. Kapható békabeli minőségben.
Egy doboz ára 2.000 kor. Teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készült. Orvosok ajánlják.

Győztünk, hogy — szolgálhassuk a polgárságot!

SZÍNHÁZ

* A moszkvai Művészszínház tagjai meghosz-zabították vendég szereplésüket. A moszkvai Művészszínház tagjai meghosz-zabították poszt szereplésüket a Fővárosi Operettszínházban. Pénteken az *Ejleli menedékhely*, szombaton a *Karamazon testvérek* *Germanova* asszonnyal a főszerepben, püünkösdi *Ejleli menedékhely* körül bemutatásra. Hétfőn húszúcs a társulat, amikor Dosztojevszkij *Sztepaniszkov* jelölt adják.

* **Halló, Amerika!** — átvitével, a Fővárosi Operettszínházban pénteken, szombaton és a két püünkösdi estén játsszák meg a *Halló Amerika!* Az énekes, táncos látványosságok ragyogó sorozatába minden este fejező, divatrevüt illesztnek be.

* **Németh Mária** egyetlen fellépése a Városi Színházban május 30-án, szombaton lesz. A bécsi film Operaház nagyvívű művésznője legfrissebb szerepét, a *Trubadúr* Leonoráját éneklő első nagy sikere színhelyén, ahonnan tímenyesen karrierje kiindult. Azután *Petha Erzi* éneklő, ki nemrég Milánóban aratott nagy sikert.

* A régi jó Király-Színház legnagyobb sikerét is elhomályosítja a *Régi jó Budapest* sikere a *Király-Színházban*. Minden este táblás ház. A legszűnesebb, legérdekesebb, legmulatságosabb revüoperett, *Vadly Ilona, Somogyi Nusi, Berkó Lili, Rátkai Marton, Szirmai Imre, Korösz Dező, Latárok, D'Arrigo, Gallai, Vendrey, Baskó, Szentiványi* együttese a város szépségei. Muzihelyarákkal.

* **Törzs Jenő** legnépszerűbb sikere, a *Peer Gynt*, péntektől kezdve a *Magyar Színházban* kísérőnézőjével. Rendkívül mérsékelt nyári helyárak.

* A legmulatságosabb remekmű: Az ember, az állat, és az éreny, *Pirandello* világhírű bohózata szombaton este a *Belvárosi Színházban* *Tilkos Ilona, Somlay Artur, Gellért Lajos* remek triójával. Premier kezdete 8 órakor. Rendkívül lezállított nyári helyárak.

* **Operett-világsiker** — legelősebb helyárakkal. Néze meg a *Dollyt* a Városi Színházban. Legközelebbi előadásai: vasárnap és hétfőn este.

* **Szenes Béla** kacsagtató bohózata, a *Csirketfogó*, legközelebb pénteken, szombaton, vasárnap és hétfőn kerül színre a *Vigszínházban*.

* Néze meg a hírdetőszlopokon a Városi Színház helyárait.

* **Magyar, német, svájci, osztrák, bajor, orosz, kabaré hírességek** adnak találkozó egymásnak püünkösdi hétfőjén a *Blaha Lujza-Színházban* *Válóság* nemzetközi primadonnaverseny lesz ez az egyhetes vendégműsor a *Blaha Lujza-Színházban*, amelynek keretében Budapest legnépszerűbb kabaréköröcencel mellett a zürichi *Corso*, a moszkvai *Kék madár*, a berlini *Rakete*, a bécsi *Simplex*színház, a müncheni *Bomboniere*, a hamburgi *Hansa* színházak sztárjai és primadonnái lépnek fel. A jegyeket már árusítja a *Blaha Lujza-Színház* pénztára.

* **Régi jó Budapest!** — szezonlágér. *Régi jó Budapest!* — a *Király-Színház* újdonsága, az utóbbi tíz esztendő legnagyobb magyar operett és revü-sikere. Színes, mulatságos, látványos, dallamos. Képtelenzenekar, néger táncdúo, orosz népművészek. Képtelen budai cukrászda, ósbudavári pezsgőpavilon. Brilláns előadás. Muzihelyárak.

* Ne felejtse el, hogy a *Belvárosi Színház* szombati bemutatója este 8-kor kezdődik. *Lulgi Pirandello. Az ember, az állat és az éreny*, a legbrillánsabb, a legmulatságosabb vizjáték *Tilkos Ilona, Somlay Artur, Gellért Lajos* mesés együttesével.

A püünkösdi ünnepeket legelősebben és legkellemesebben a csillagfényű strandon töltheti.

Felhívjuk olvasónk figyelmét *Klein és Perlmutter* divatruházának (IX., Ráday u. 6.) mai napunkban megjelent hírdetésére. A cég részlette közpénzbarát árusít női és férfi ruházati cikkeket, fehérneműket, szőnyegeket, ágyszerítőket.

MOZI

Új nyári mozi Budapestén

A múlt héten nyitott Budapest új nyári mozija, a *Liget Mozi*, a *Milenáris-pályán*. A közönség máris megszerette és látogatja az új, szép, fedett nézőterő mozi, amelynek vezetői a kiténő *Réccs-pár*, akik annakidején a *Kert Mozi*t alapították. A *Tilán* filmváltalat, amely tulajdonképeni tulajdonosa a mozinak, büszke lehet új alapítására. A mozi, minden reklám nélkül hangulteremtő, estéknél előkelő publikum látogatja és meglelnek a hatalmas nézőtér szűlyei, pályái és szép látványt nyújt ilylenkor különösen a *Liget Mozi*, melynek e heti műsora felülmúlta a múlt hetit. Itt jögzem fel, hogy *Rádó István* hírlapíróúrunk, aki a mozi reklámágyú intézi, a múlt heti *Kisértelek Klubja* című filmfelirataival zájós sikert aratott. Az e heti műsort is bizonyára igen sokan fogják megénekl, anuyalv is inkább, mert a *Liget Mozi* vásznán a külföldi filmprodukció reprezentatív filmjeinek sorozatából kerülnek műsorra filmdarabok, mint amilyen pl. a mostani, *Mae Murray* filmje és a pompás kísérőműsor.

A Kert-mozi szenzációs premierre

Wilde Oszkár világhírű színműve filmen: *Egy Jelentéketlen asszony, hat felvonásban. A Vénusz szépségű filmstar, Mary Philbin, a Primadonna hercegnő című hétfelvonásos drámában.*

A *Kertmozi* hétről-hétre az amerikai filmkultúra egy-egy irodalmi reprezentáns művével ismerteti meg a közönséget. Az eheti bemutatón is vászonra kerül *Wilde Oszkár: Egy jelentéketlen asszony* című ismert műve, amelyet *Anterika* legnagyobb gyára, az *Universal Film Pictures* filmesített meg. A darab főszerepét *Mia Fay Compton* játssza, aki Amerika nagy színpadján is játszóta ezt a szerepet. A film nagy sikerét mindennél jobban bizonyítja az a tény, hogy *New Yorkban, Chicagóban, Bostonban, Los Angelesben* és *San-Franciscóban* több mint négy héttig egyfolytában játszótták a mozikéopszínházak.

Bemutatóra kerül azonkívül *Mary Philbin* legelső és legnépszerűbb alakítása, a *Primadonna hercegnő*, melyet szintén az *Universal Film Pictures* készítetett páratlan áldozatkészséggel, pazar kiállításban. *Mary Philbin* ma már nem ismeretlen a budapesti közönség előtt, mert hisz mindenki emlékezik az *1911* című filmre és a *Vénusz temploma* című filmre, amelyben magát *Vénuszt* játssza o.

E két nagyszerű amerikai attrakció után műsorra kerül egy keacgató amerikai burleszk, *Dodó, az akrobata*, két felvonásban és a legújabb *Gaumont-híradó*, amelyet a közönség hétről-hétre türelmetlenül vár.

Az előadások kezdete *10 8 és 10 órakor*. Jegyek egész nap előre válthatók. Telefon: 26-04.

Filmkrónika

O A *MOE Tasndy-Szűts* *András* elnökletével tartotta rendezévi közgyűlést a *Film-klub* helyiségében. Az elnök megnyitotta beszédében esetlele a súlyos gazdasági válságokat. A filmszakma küzd és *magyar filmgyártás nincs*. Talán volna, de nincs nagytőke, nincs vállalkozó, aki bele merné fektetni tőkét a magyar filmgyártásba. A *Corvin* nem dolgozik, hatalmas telepe szűntel.

A *Star* is hiányzott, de most ismét dolgozni akar. Vezérgazgatója megvásárolta *Fodor László* és *Herceg Ferenc* regényeit, amelyek megfilmesítéséhez a jövő hónapban fognak hozzá.

Érdekes, hogy a színészeknek köszönhető nagyrészt a filmgyártás ügyének újra felvétele. A színészek küldöttsége felkeres a napokban a miniszterelnököt és a kormányt közbelépést kérők, hogy a külföldi filmek korlátlan behozatalával szemben, bizonyos számú magyar filmeket is hozzanak forgalomba.

Most pedig elárulom, hogy a *Kert-, Liget- és Márkus Emília* Park-moziak nagyszerűen „mennek”. Hogy miért? Mert előszörünk filmeket mutatnak és kiténő reklámmal hívják fel a közönség figyelmét a nagyszerű programra. Így a *Kert-mozi* reklámmestere *Váradi Tódor*, aki érti, hogy kell a filmet bebarangozni. A *Liget-mozi*nál a nagyszerű *Rádó István* a reklámágens, aki a *Tízparancsolat*nál bebizonyította nagy tudását. *Nemcsak a Rádiusnál, Edisons és Liget-mozi*knak csinál reklámot, hanem önmagának is azzal, hogy mint a *Film-klub* titkára, oly buzgógn teljesíti kötelességét. *Dr. Tordai Ottó* pedig a *Márkus-park* reklámurja. Nem marad el a kollégái mögött...

AUTOMOBIL

A budapesti nemzetközi automobilkiállítás

Az elmúlt vasárnap nyit meg a városi legiti iparcirkonban az idei budapesti nemzetközi automobilkiállítás. A kiállítás rendezését a Királyi Magyar Automobil Club és a Magyar Automobilkereskedők Országos egyesülete vállalta, melynek főnyes sikert semmi sem igazolja jobban, mint hogy eddig már körülbelül fél millió látogatója volt a kiállításnak. A kiállítás látogatóit meglepő esend fogadja az iparcirkonban, előtérben a most lezajlott nemzetközi vásár zájós, lármás hangulatával. Impozáns látvány a renezget különböző márkájú, hatalmas autók, motorokérekár, teherautók, traktorok stb. Európa és Amerika majd minden gyártmány képviselve van, s be kell látnunk, hogy az automobilgyártás terén bizony még erősen hátra vagyunk. Az egyedüli komolyan számbevehető automobilgyártó, a Magyar Általános Gépgyár igen tetszős személy- és teherautókat állított ki s technikalag mindenesetre óriási fejlődést mutat az utóbbi esztendő során. Helyszűke miatt nem sorolhatjuk fel a különböző gyártmányú szebbnél-szebb autót, de a rá kell mutatnunk arra, hogy a fejlődést gátoló skeptikus magatartást a nagyközönségnek az automobilban szemben, melyet még luxusalkiknek néz és nem közeledek egy-közne, végre is meg kell változtatnia. A rohanó élettel, munkával együtt kell rohanunk, s ma mikor az amerikai magyák saját kis Ford-autóján megy munkahelyére, lehetetlen észre nem vennünk, hogy ezzel nemesek időt, hanem főleg energiát takarít. Az a meleg érdeklődés, melyet a számos külföldi vendég tanusított a kiállítás iránt, nemcsak jogos reményekre, hanem további, még sokkal intenzívebb munkára kell, hogy buzdítsa és hazi kompetens tényezőket, s az államnak hathatós támogatásával részt kell vennie az iparnak ezen munkájában, mert a Balkán még ma is nagyszerű felvevő piacnak bizonyul, s számos munkakész foglalkoztatása mindenesetre enyhítene a kiálló munkanélküliséget. Nem hagyhatjuk dicsőré sz nélkül a hazai autókorszeriagyárainkat, melyek máris méltó versenytársai bármelyik külföldi ilyen gyárnak, s ha külföldi autók, esakik mint chassik volnának behozhatók Magyarországra, legalább a már meglévő korszeriagyáraink biztosíthatnák üzemük zavartalanságát.

Gazdag körökben díszkörtén, eredményesen közevített házasságokat Nagy Jenő tizenötödik éve fennálló irodája Rákóczi út 57/b. Telefon

Engedélyes árban hangszerek és gramofonok a Nemzeti Demokrata Pártkör tagjainak Lemez újdonságok legnagyobb raktára **Hangszer-Ötthon**

FEKETE MIHALY
Budapest VIII. kerület, József körút 9. szám

Nujlvános benzintöltő-állomások: Fővárosi Autóüzem Rt.
Központi iroda: V., Erzsébet tér 14.
Csekk/fizetek: 100, 300 és 500 literre

SZABADSÁG TER — BAROSS TÉR
Elsőrangú minőség — Kristálytisztá — Teljes súly

EDDIG NEM LÁTOTT TRÜKKÖKKEL ÉS BRAVUROKKAL ARATOTT PÁRATLAN SIKERT

Harry Piel „Gyorsabb a halálnál”
e. attrakciójában a *Corvinban* és *Kamarában* *Boross Géza* személyesen fellép

ELŐADÁSOK KEZDETE *CORVINBAN* 1/2 ÉS 9 ÓRAKOR — *KAMARÁBAN* 1/2, 1/4, 8 ÉS 10 ÓRAKOR
TO-MOZIHAN 8 ÉS 10 ÓRAKOR

KÖZGAZDASÁG

A Bur-vasút közgyűlése. A Budapest-Újpest-Rákospalota Villamos Közúti Vasút Részvénytársaság május 11-én tartotta évi rendes közgyűlését *Folkusházy* Lajos elnöklésével. A közgyűlés, melyen a részvényesek nagy számban jelentek meg, egyhangúlag tudomásul vette az igazgatóság jelentését, megállapította a mérleget és egyhangúlag megadta az igazgatóságnak a felmentést.

Dr. Perczel György ügyvivő igazgató a közgyűlés elé terjesztette a Bur-vasút üzemének vite-lére a Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársasággal kötendő megállapodást. A kisebbségi részvényesek nevében dr. Lévy Béla a megállapodást a közgyűlésnek elfogadásra ajánlotta. Hangsúlyozta, hogy nemcsak a Bur-vasút igazgatósága, hanem a B. Sz. K. Rt. részéről is megőrzött tapasztalt a Bur-vasút érdekei iránt, s ama reményének adott kifejezést, hogy úgy a Társaság igazgatósága, mint a Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság a jövőben is közös egyetértéssel fogják közreműködni. A közgyűlés a megállapodáshoz hozzájárult.

Mit jelent számokban a várható jó termést A

legutóbb megjelölt hozzávetőleges becslések szerint Magyarország közepesen jó termésre számít. Körülbelül 2 millió korona azaz 135 millió aranykorona értékű terményfelesleget exportálhat külföldre. Ez több mint a fele a népszövetségi kölcsönnek, s jelentősen meghaladja a kormány által legutóbb kontemplált mezőgazdasági investíciók költsége 120 millió aranykorona-ra rugó összegét.

A magyar zománccényérek a balkáni és török piacokon. A magyar zománccényérek legutóbb erősen lecsorított árak mellett nagyobb mennyiségű árut juttattak el a balkáni és törökországi képviselőikhez, abban a reményben, hogy az egyre élesebb formában jelentkező külföldi konkurenciát némiképpen vissza fogja szorítani. A legutóbb beérkezett jelentések szerint s újabbban útnak indított magyar áruk igen kedvező fogadtatásra találtak a Kelet-Pan-csin s különösen ázsiai Törökországban kelt el belő-lük jelentős mennyiség.

Ganz és Társa—Danubius Gép-, Vagon- és Hajó-gyár Rt. igazgatósága úgy határozott, hogy a június hó 4-ére egybehívott közgyűlésen részvényenként 120.000 korona osztalék kifizetését fogja javasolni.

Mi újság a pártkörökben?

— A *Lipótvárosi Demokrata Párt* kedden, június 3-án társasvacsorát rendez, melyen a választási győzelmet fogja megünnepeelni.

— A *Központi Demokrata Kör* lelkes hangulatú vacsorán ünnepelte meg szombat este a választási győzelmet. A vacsorán több nagyjelentőségű beszéd hangzott el, melyekről külön beszámolóink szólnak.

— A *XVII. választókerület Demokrata Kör* kedden este társasvacsorát rendezett az újonnan megválasztott bizottsági tagok tiszteletére. *Dévai Jenő* üdvözölte a kerület bizottsági tagjait, *Hajdu Marcel* pártelnökét, *Weiller Ernő* dr. községi meg és elnökét az ünnepelt. *Weiller Ernő* dr. községi meg és elnökét az ünnepelt. *Hajdu Marcel* dr. elégtellenül állapította meg, milyen jelentős szerepet vitt a Józsefvárosi választási küzdelemben és milyen szép sikert ért el. *Balassa Marcel* a nők városi házaspárjéről beszélt. *Vitéz Aladár* a kereskedelemmel és iparral kapcsolatos teendőkről foglalkozott, majd *Zsombor Géza* úr, államtitkár és dr. *Körönczy Zoltán* tolmácsolta a testvérkörök üdvözlését.

— A *XVIII. választókerület demokrata pártja* az összes Józsefvárosi törvényhatósági bizottsági tagok tiszteletére, este öt óráig, június 4-én este 8 óráig a *XVI. ker. Demokrata Párt* kör kerületi helyiségében (VII. Thököly út 80.) vacsorát rendez, amelyen a szociáldemokrata és Kossuth-párti bizottsági tagok — köztük *Polónyi Dezso*, volt orsz. képviselő — is megjelennek.

— A *XIX. választókerület Demokrata Kör* ezombaton, május 30-án este társasvacsorát rendez, melyen megünnepelték a kerület megválasztott bizottsági tagjait és a testvérkörök képviselőit.

A második evangélista (Laczkovics kapitány feltámadása)

Regény. Irta: SZEKULA JE NŐ

— Hogy elvesszük a tisztapavilonba, ahol szál-másról és élelmiszerről gondoskodik a les, amíg a miniszterium a járandóságait kiutalhatja.
— Bizony az okos gondolat.
— Hát menjünk.
— Csak el akarok búcsúzni az ezredes úrtól.
— A parlamentbe ment, a miniszter sürgősen hívatta.
— Az más.
Laczkovics kapitány nem is ellenkezik. Gyantalanul megindul az urakkal és elhelyezkedik az uccán várakozó autómobiljába.

Lefelé robognak a szeptentines úton. A villamos-sínek mentén kiternek az illatos Hídekküti útra.
— Kellemsen vidéken van ez a pavilon!
— A filma kint — nyugtatják meg a kapitányt a kísérői.
Az autómobil is felkölti a kapitány kíváncsi-ságát.

— Ezt is Martinovics találta ki!
— Miféle Martinovics?
— Aki vértanúhalált halt a Vörmezőn.
— Az bizony okos gondolat. Az autómobil nem találta föl mégsem.
V.

A kétkedés apostola önmagában is kételkedni kezd. Három hétig volt a kapitány a lipótvárosi t-bolydában. Hamarosan rájött arra, hogy micsoda helyre került. Hogy ez nem tisztának számít üdülő-teleg, hanem lelki beteges menedékhely. Tévéra ve-zették. Kélepede csaló. De nem békétlen s nem is volt illésáson nyugtalan. Az volt a sorsa zaklatott álete során, hogy üdülőzött és vesztésre térjenek, mért lenne hát boldogabb a halál és az újraszülés után.

Meg volt engedve neki, hogy szabadon sétálhas-son a kertben. Főlkapaszkodott a magas tölésre is, ahonnan messzire elláthatott a Hídekküti útra, tá-voli völgyek és erdők felé. Vasárnapokon különösen élénk volt erre az élet. A környék megtelt kiránduló néppel. Gyönyörködhetett gazdag asszonyokban, a város lenge, ragyogó szépségeiben, amint automobilon száguldottak a Hídvölgyéig enyhe berkei felé.

— Isteni huszadik század! — sóhajtotta a kapi-tány a holdog volt, hogy ezt a korszakot megértheti.
Azon sem csodálkozhatott, hogy boldognak nézik. Néha maga is elhítte, hogy valóban örült s csak el-méjének ijesztő zavarodottsága hitelt el vele. Hogy ő Laczkovics János, a Gréven lovasezred kapitánya, aki 1795-ben lefolyt, hogy aután százharminc esztendő siri bolyongás után újra a napvilágra buk-kanjon. Végre is nem volt semmi bizonyíték. Csak visszaemlékezett arra, hogy husz tavaszi estén ott ta-lálta magát a katonai temető sötéte előtt, nem ju-tott eszébe, kiesoda, micsoda, s csak hosszas töpre-nés után eszmélt arra, hogy ő Laczkovics János, Martinovics apátjának jóbarátja és társa a mártír-halálban. De lehet, hogy ez is csak rémálomás, képe-lődés: homlokán megfeszült a bőr, halántéka alatt majdnem megpattant az ér a megfeszített gondol-kozástól.

Maguk az orvosok is különösképp találták az eset-et. Többször kikérdezték a kapitányt, hogy a beteg szellemi állapotáról meggyőződést szerezzenek. Laczkovics tökéletesen ismerte a tizenötödik század francia irodalmát, Voltaire-ből egész fejezeteket tudt elidézni, Diderot költeményeit is szerette, de aról sejtélme sem volt, hogy Balzac, Flaubert és An-toine France is éltek a világon. Goethe-ről is csak annyit tudott, hogy tehetséges, fiatal író, aki még sokra vihető. Arról, ami 1795 esztendő után történt, sejtélme sem volt, hirtét sem hallotta Napoleonnak, Kossuth Lajosnak, Garibaldinak, valamint a hatvanhetes ki-gyácsolásról is akkor hall először, mikor az orvosok faggatták. De a világháborúról mégis tud egyetnást. Föltámadása után kedvére bolyongott az uccákon és a járókelők beszélgetéséből sok mindent ellesett, ami kiegészítette és fölépítette nem közönséges intelli-genciáját.

— Furcsa esete az amnéziának — morogják az orvosok.

A kapitány bevallja, hogy valamikor maga is foglalkozott versfaragással és fejből elmondja *Belgrád bevétel* című költeményét, amelyet akkor írt, amikor megtért a török háborúból. Nehézség és ódon magyarság, a rímek gyöngyök, egyébként semmi sem vall arra, hogy a vers szerzője lélekben meg volna zavarodva.

— Ki fogjuk győrtani — fogadkoznak — s megpróbálnak szuggesztív eszközökkel hatni a kapi-tány makacs idegére.

El is engednek a t-bolydából, csak bevallán, hogy nem az, akinek mondotta magát, nem föltámadt halott, hanem valaki más. Hogy láták, hogy kigyö-gült régeszmájából. A kapitány érzi is ezt, de mit szoridon, kinek az álarca? Belső hangja és csak azt tudja, hogy ő Laczkovics János, akit százharminc esztendővel ezelőtt lefolyt. Szüntelenül ezt leleplel, akár a madár, amelyet egyetlen szóra tanítottak be.

Meglehetősen szabadon mozog. Néha átszökik a vasútsávon kapun is, hogy kedvére bolygogjon az erdőn és a szabad mezőn, de este rendszeren visszazsóklik órai és ápolói közé. Szabadságának korlátozása nem igen bántja, hiszen éveket töltött nehéz, lélekkö-zarodásban és égy ízben már rájött arra, hogy szenvedéseinkre csak a halál hozhat valóban megváltást.

Félt az emberek közé kimenni. Még mindig halottnak érzi magát, aki csak az emberek rémítésére bo-lyong a világban.

— Szörnyű sors! — dadogja fogvaogva.

Felolós szerkesztő: Dr. Hajdu Marcel

Felolós kiadó: Zsombor Géza

Háló, ebédlő,
úriszoba, meglépő olcsó árban
ORION, Andrassy út 52. Bojártar Eötvös uccában

Leitersdorfer D.

és Fia cs. és kir. udvari szállítók

Szervita tér 5

Kizárólag a legfinomabb

brit, skót és ir

női- és férfiszövetkülön-
gességek eladása

A tavaszi és nyári uj-
donságok megérkeztek

Külföldi illatszerek

és kozmetikai különlegességek BALASSA HUNGARIA
DROGERIA Budapest,
VIII. József körút 13

Ékszerfőzsdé épüle-
tében

Keleti és Herbszt ékszerészek, bojárát: Dohány u 1
tel. (plommal szemben). **Brilláns, ékszerbeld-
tása legmagasabb áron** 9 óratól 6 óráig.

Lakások és berendezések
poloska és molyirtás

teljes feloldással **éldős** vagy **székényes** gázok-
kal, **vegyszermérők** vezetésével melletti vt.

Fischer Vacuum Rt.
VII., Dob ucca 96. szám. Telésion: löszel 10-72 és löszel 60-85

LATTA? Nyakföldöm, ingem, gallérajm
női, hűnyám, kesztyűm? Hecht
úrdobozkaly, Úlló út 16 (Kálmán térd)

Csecsemőketengye
Leánykaruha és

Játsszónadrágok

Schmidek Miksánál
Budapest VIII., Rákóczi út 13.

Zongorát—Pianinót

ne vegy-n
míg **Reményi**

elsőrangú zongora telepet meg nem látogató
Budapest, VI. Király ucca 58. Hang-és javítás,
vétel, cseré, beállítás, beraktározás

Lipótvárosi Demokrata Kör

tagjai részére
ízletes házikoszt Leves
Sült, kőrítés
tészta vagy sajt

naponta 12 óratól 3 óráig!

Menü: 22.000 K **Fischer J.**
vendéglős

Bútort hálókat, ebédlőket, hitekre
szalonágnitrukat,
székeket, mstracok, konyhát legolcsóbb készpénzáron kapnat
VII., Akáca ucca 45. **XRXH** (Dob és Wesselynyi ucca között)

Villányi pezsgő
(Schauburg-Lippe herceg udv. stnció)

1911-es és 1913-as töltés.